

1913-29, 13-226
304-344

2. 2. 343.

FOAIA

494154

PENTRU

MINTE, ANIMA SI LITERATURA

PE ANULU

1 8 5 3.

SUB REDACTIUNEA LUI

IACOBU MURESIANU,

PROFESORU GIMNASIALU.

ANULU FOIEI ALU XVI.

BIBL. UNIV. CLUJ-SIGETU
Nr. 2311 1942

IBRASIOVU,

EDITURA SI TIPOGRAFIA LUI IOANE GÖTT.

Registru articlilor intrati in acestu Cursu alu Fóiei.

P R O S A.

- Diariulu miserului Vic. de Viltshire tradusu de I. G. Codru, urmare din Nr. 48, an. 1852 (dupa tractatele Rusiei cu Pórta ce se afla in Nrii dela 43—47 totu 1852) in Nr. 1, 3, 4.
- Mihulu, drama originala de Nicolau Istrate, Iasiu, 1850, dela Nr. 47—48 an. 1852 in Nr. 1, 2, 3, 4.
- Estrasu prot. despre otarire adun. sobor. a vicariatului din Hatiegu gr. c. Nr. 1.
- Recunoscintia inalta lui A. Liviu pentru comp. gram. ger. romane Nr. 1.
- Ipopotamulu, naturalu istoricu Nr. 2.
- Lilia Culmiloru, nar. istorica dupa Paulicovicu Nr. 2, 3, 4, 5 de I. Gallu.
- Observari ortografice in oieptulu distingerei sonoriloru guturale si nasale etc. Nr. 5, 6, 7, 8, 9, 16, 17 de Dr. A. S.
- Suvenire din Calatori'a mea XI, XII. Viena, 6. Dec. 1852 (celelalte in Foiletonulu an. 1852) Nr. 5, 7 de G. B.
- Marsialu Marmont asupra spiritului fiintiei militare Nr. 5, 6, 7.
- Literariu, insciintiari de carti Nr. 5, 6 (11—12 de I. Codrescu), 17, 19, 28, 30, 35, 36, 42.
- Congresulu amiciloru pacei din Angli'a Nr. 6.
- Unu cerculariu sub Nr. 78 a Episc. A. St. Siulutiu si altu despre devotiunea poporului cundu cu atentatulu din Febr. Nr. 7, 8.
- Napoleon si profetiele lui N. 8, 9.
- Despre agricultura si negotiulu Moldovei Nr. 8, 9.
- Adres'a de multiamita a tineriloru la balulu Reun. din Peterfalva Nr. 9.
- Adres'a consistoriului romanu gr. n. u. din Aradu catra M. Sa Imper. F. I. I. dupa scaparea de pericululu atentatului Nr. 10.
- Organaciunea societatei de lectura a junimei romane din Oradia-Mare Nr. 10.
- Unu ce mitologicu. Consiliulu zeiloru romani asupra fiuluiu retacitu Nr. 10, 11, 12 de V. Vancu.
- Cerculariulu Ep. V. Erdéli, — cu atentatulu din 18. Febr. Nr. 10.
- Cerculariulu Aministratorului diecesei Aradului in oieptulu atentatului Nr. 10.
- Insemnari Chronologice (Chris'ive) despre beseric'a San. Nicolae din Brasiovu Nr. 10, 11, 12, 13.
- Hrisovu pentru emanciparea orasiului Calarasi, acum numitu Stirbeiu Nr. 10.
- Suveniru din Itali'a 24. Febr. 1853 Nr. 11, 12 de B—tin.
- Adres'a omag. a I. S. D. Eppu alu Fogarasiului data priu in. gubernu catra Maiestatea Sa in numele diecesei Nr. 13.
- Insemnatiunea unoru plante la strabunii nostri Romani Nr. 13, 14 de V. Vancu.
- Hrisovulu Domnului Moldaviei Arone Voivodu Nr. 13.
- Instructiunile Scóleloru din Romania Nr. 13, 14.
- Elefantulu indicu de S. S. Mihali Nr. 14.
- Calatori'a pe arpile fantasiei Nr. 14.
- Manifestatiuni de bucurie la re'ntórcerea pr. Grigorie Al. Ghica dupa restaurarea sanetatei Nr. 14.
- Cuventulu unui Studinte, despre necesitatea academiei la Romani Nr. 15.
- Cateva cuvinte despre limb'a si Ortografi'a serbéscá Nr. 15.
- Reportulu Mitropolitului Ungro-Vlahiei Nifon despre starea culturei preotimei Nr. 16.
- Neologismulu Corespondintelai „Telegrafului Romanu“ Nr. 16, 17 de mai multi tineri sel.
- Uricariulu Moldovei Nr. 17.
- Carolu Linné; Suspiciunea; Socrate Nr. 18.
- Itali'a inainte de dompirea Romaniloru Nr. 18.
- Legile romane, din Universu Nr. 19, 20, 21, 22.
- Adumbrarea Stei Monastiri Prislopu — in Hatiegu de Domn'a Saphir'a — Nr. 19, 20 de St. Moldovanu, vicariu in Hatiegu.
- O Svatuire a unui parinte catra fiulu seu trimisu la Universitate Nr. 19, 20, 21, 22, tr. de I. P. Brezoianu.
- Adrese omagiale din Moldov'a catra Domnu dupa insanetosare Nr. 20.
- Din Itali'a 27. Dec. 1852 Nr. 21.
- Monumentulu mitropolitului din Moldavia Veniaminu Nr. 21.
- Beseric'a Santului Mormentu Nr. 22.
- Cerculariulu Episc. Oradiei-Mari in oieptulu celepteloru pentru gimnasiu de Beiusiu Nr. 23.
- Cerculariu D. v. Prot. alu Distr. Fernasiu V. Vancu Nr. 23.
- Patentulu imperatescu din 29. Maiu c. n. 1853 cu care se introduce pentru Transsilvani'a Condi'a legiloru universale cetatiene din 1. Iuniu 1811 Nr. 23, 24.
- Beseric'a gr.-rasiana in alaturare cu cea latina in pusetiunea de facia a orientului Nr. 23.
- Disertatiune despre Reuniuni in adunarea Reuniunei junimei romane in Urbea-Mare de Iacobu Brandusianu Nr. 24.
- Testamentulu lui Petru celu M. Cear. Rusiei Nr. 24.
- Reeursulu corpului profes. alu gimnasiului de Beiusiu la c. r. ministeriu de cultu si invetiamentu Nr. 25, 26.

- Circulariulu c. Nesselrode in cauz'a orientara Nr. 25.
 Date statistice despre nou'a impartire a Ungariei Nr. 26
 Adausu la articolulu din Foia Nr. 16, p. 118 a. c.
 despre Neologismii Nr. 26 de N. M.
 Predica prof. de teolog. Petru Ratiu, cu ocaziunea
 solennei intrari a D. Eppu Aradanu Procopio
 Ivacicoviciu Nr. 27, 28.
 Unu documentu despre drepturile Branelor Nr. 27.
 Pentru essamenulu concursualu de G. M. Nr. 28.
 Cuventarea Princ. Romaniei B. D. Stirbeiu la im-
 partirea premiilor si responsulu Dir. C. Bosianu
 Nr. 28 si 30.
 Actele diplomatice turcesei in cauz'a locurilor sante
 si cea orientara Nr. 29.
 Fundatiunea Franciscu Iosifiana Nr. 29.
 Devis'a preotului romanu de M. Nr. 30, 31.
 Scol'a de agricultura in Romania Nr. 30.
 Patent'a imperatésca din 3. Iulie 1853 pentru Ar-
 delu in oieptulu sferei de aptivitate si a compe-
 tintiei judecatorieloru scl. Nr. 31.
 Eclog'a I a lui Virgiliu, de Dr. Vasilin Poppu Nr. 31.
 Eclog'a II Nr. 48. III Nr. 49.
 Patent'a imperatésca din 2. Marte 1853 pentru re-
 gularea referintieloru urbariare intre domii de
 pamentu si fostii obagi in Unguri'a si Banatu
 Nr. 32, 33.
 Patent'a imperatésca din 2. Martiu 1853 despre
 desdarnatiunea urbariara si desanctiunarea pa-
 mentului in Unguri'a si Banatu Nr. 33.
 Anotatiuni despre tier'a Hatiegului de St. Moldovana,
 vicariu gr. c. alu Hatiegului Nr. 34, 35, 36, 38, 39,
 40, 41, 42.
 Baile dela Gleisweiler si petrecerea la ele de S. S.
 Mihali Nr. 34.
 Sinodulu grecescu Nr. 34.
 Din proverbiele D. Antonu Pan Nr. 34, 35, 36.
 Poesi'a poporara a Romaniloru de V. Alesandru Nr. 34.
 Proieptu de monumentulu Metropolitului Venia-
 minu Nr. 35.
 Epistola catra Redactorulu Nr. 37 de Georgie.
 O Tocmeala de rusine si o lege nedrepta, docu-
 mentu pentru limba romana Nr. 38, 39 de Barnutin.
 Impartasiri din sfera naturala Nr. 39 de M.
 Diversitatea incaldirei pamentului prin radiile soare-
 lui Nr. 39 de M.
 Despre cholera, igiena publica Nr. 40 de Vial de Raja.
 Neologismulu, indreptare Nr. 40.
 Coron'a Santului Stefanu din Unguri'a Nr. 41 —e—u.
 Neologismulu Nr. 41, 42, 45, 48, 49, 50 de Alpaila,
 unu Sarsaila din Ardelu.
 Coloniele e Fenicieniloru Nr. 42 de I. R.
 Obserbatiuni statistice despre cultivatiunea pam-
 entului Europei de D. Simeone Barnuti Nr. 42, 48,
 49, 50, 51.
 Documente vechi pentru istori'a nationara transsil-
 vana Nr. 43, 44, 45.
 Unele trasuri din vietii'a lui Cincinatu Nr. 43 de I. R.
 Despre vite mari cornute de Dr. Barasiu Nr. 44, 45, 47.
 Elefantulu indicu Nr. 45, de S. S. M.
 Dedicatiunea Brosiurei Reuniunei Nr. 46—47.
 Cultura egipteniloru Nr. 47 de I. Rusu.
 Literariu. Insciintierea D. Can Timotenu Cipariu
 despre edarea Gramaticii romane si Dictiona-
 rului Nr. 47.
 Unu Coriosu pentru papii din Edinburgu Nr. 47.
 Sanatatea, Nesanatatea, Medicina Nr. 47, 48.
 Modulu inrolarei soldatiloru la Turci Nr. 48.
 Desgroparile cele mai noue in Pompei Nr. 49, 50
 de S. S. Mihali.
 Chitii si venatululu loru de S. S. M.
 O Fabula din Cichindealu Nr. 50.
 Istori'a Hunniloru Nr. 51, 52 de I. Rusu.
 Din registrulu pacateloru femeesci dupa Lord
 Mackintosh Nr. 51.

P O E S I E.

- Catra romani; Joie si Modesti'a Nr. 2.
 Metemsirose Nr. 5; Anula Mercurescu;
 Pannulu mangaletu Nr. 6.
 Imnu solenelu cant. de trupa din Craiova Nr. 7.
 Bardii romani Nr. 8; Oda Cantata la 3 santi in
 Blasiu Nr. 9; Fortuna vietii Nr. 11.
 Unu Poetu catra altu Poetu Nr. 12; Rugatiunea
 Poetului; Aurora romana Nr. 12; Retezatulu
 peste vera; doue locuri Nr. 13.
 Urare Ppelui Moldaviei; Mihai scapandu Standar-
 tulu Nr. 14.
 Plangerile Poetului romanu Nr. 15; Versu din
 Becleanu; Invocatiune; Cepesiu si Solii Nr. 16.
 Ana si Arapulu; Filomela si Rasura Nr. 17.
 Miha Copilulu Nr. 18—20; La unu pruncu de
 Poetu Nr. 20; Visulu meu de aur Nr. 21; Cas'a
 tierana a lui D. Lamartinu; Susletulu si corpulu
 Nr. 22.
 Amorul de Patria; Cenusiarés'a Nr. 23; Plopu;
 unu Suspinu Nr. 24; Copilulu Nr. 25.
 Sorin, legenda muntenésca Nr. 27, 28, 29; Cioba-
 nulu; Pannasiulu Codriloru Nr. 30.
 Vulpea liberara; Epigrame Nr. 33.
 Blastemulu Nr. 34; Ce e? Nr. 35.
 Movila lui Burcelu; Mortea si Flórea Nr. 37.
 La Mórtea Pariintelui; o ostare Nr. 38; Salutare
 de an. nou a P. Ghica; Canele Soldatului Nr. 40;
 Logogriفة Nr. 41; Sunetu; Amicitia Nr. 42.
 Serbu seracu Nr. 42; Canele si Magariulu 43;
 Scailu parabola; Siarade Nr. 44; Inelulu si Na-
 fram'a Nr. 45; Balaurlu Nr. 46.
 Suvenire D. M. N. la Mitrovitiu de A. M. Nr. 49.
 O Gacitóre Nr. 50; Barca de G. Alessandrescu
 Nr. 51. Mihnea si Baba (o traditiune) Nr. 52.
 Elogele lui Virgiliu si poesile lui Panu vedi sub
 Prosa.

Diarinlu

miserului Vicariu din Wiltschire.

Tradusu de J. G. Codru.

(Urmare.)

In 30. Decembre.

Visulu Polli-ei sa propereze a se realisa, mitra episcopala sa viia, caci altminterea me voru arresta. Ecce vezu ca nu voiu scapa de inchisoria.

Sunt jumetate lesinatu, in desiertu me nevoiescu a-mi rechiana vechiulu curagiu eroicu. Ba nici inclinationea nu me ierta puterile sa mi o facu din anima. Spalma mi fu pre mare.

Dara, sperantia si mantuintia nu é! Cauta sa me ducu in priusore. Va sa-mi repetescu de multe ori, ca sa me dedau cu idea, sa me familiarezu cu cugetulu. —

Cerulu atotu misericordiosu sa se indure asupra copiiloru mei. Nu cutezu, nu potiu sa le spuiu.

Dara o morte subite imi va scurta necazurile. Picioarele simtiu sferamate. In tote medullarile tremuru ca in florile de friguri. Nu mai potiu scrie.

Dupa cate-va ore.

Acumu-su mai tranquilu. M'asiu arrunca in braciele lui Dzeu si m'asia roga. Mi a fostu ren; me culcai in patu; crezu ca am dormitu, pote ca am fostu lesinatu. De atunci-su trei ore. Fiiele melle imi pusera perinutie calde pre pitiore. Corpulu mi é sfirsitu, dar' vezu ca anima-mi reinvie. Totu ce s'a intimplatu, totu ce am auzitu imi sibora ca unu visu pre dinainte.

Asia dara é adevveratu, ca carutiariulu Brook sa spinzuratu. Domnulu Alderman Fieldson me chiama la sene si-mi facu lucrulu cunoscutu. I venisse o scientiare de la mai marii sei, care-i a-nuntia si chiezasia mea si multele detorii alle lui

Brook. Me indemna in fine sa respunzu o suta de pundzi sterlini Domnului Withil, negociatoriu de panuri la Trawbridge.

Domnulu Fieldson me planse, si nu fara cauza, pentru acesta intimplare neasteptata. Dzeu miseri-sordiose! o suta de pundzi! Cumu voi sa-i platescu? Lutandu-mi-se mie si copiiloru totu ce bietu avemu, ca sa se vinza, sciu bine, ca nu se va aduna o suta de sellini. Brook avea renume de omu probu, si era cu stare mai inainte. Cine sa cugete, ca va sa iea asemine sfirsitu. Averea fericitei sotiei melle se nimici prin lunga ei infermitate; ba inca fui constrinsu a vinde si pamenturile ce mostenisse la Bradeford pre mai nimica. Acumu-su cersitoriu. Ah! de asiu fi inca cersitoriu liberu! Dar' ecce voru sa me si arreste, de cum-va Domnulu Withil nu é ver-unu omu generosu, caci la plata cine cugeta.

In acea-asi zi sera.

Sa nu me rusinezu de debilitatea mea? Sa lesinu, sa despezereu! Fui! si cu tote aceste-a sa crezu intr'o providentia! si sa fiu unu preotu allu lui Dzeu! Fui, Toms.

Eh bine; dar' in fine ecce le indreptai tote, si facui ce cerea impregiarile. Pussei la posta o scrissoria catra D. Withil la Trawbridge.

Iam marturissitu cu tota sinceritatea, ca n'am putintia sa-i stau bunu pentru chiezasia ce am fostu datu, si ca pote sa me arrunce in inchisoria de detorii de va binevoi, si candu-i va placé. Déca é ver-unu omu compatimitoriu si cu simtire omenesca se va indura; de unde nu, lass' sa me duca unde va voi.

Intorcandu-me de la posta cercai curagiulu fiiloru melle. Vreamu sa le preparu pentru ce é mai ren. Ah, copillele cugetara mai barbatesce, de catu arbatulu, si mai crestinesce, de catu preotulu.

Le narrai despre mórtea lui Brook, despre chiezasia mea si despre urmarile potentióse alle a-cestei-a. Ambe me ascultara serióse si cu spaima.

„In prinsóre? zisse Genni plangandu incetisioru, si me lua in braciéle selle. Ah, bune, misere tata! nici unu crime nu póte sa ti impute ni-meni, si totu ai sa sufferi atatea. Dar' me ducu eu la Travbridge, me arruncu la pitiórele Dlui Withil, si nu me redicu pena nu-ti va lua sarcina de pre capu.“

„Nu, nu, zisse Polli, in desiertu te vei duce; negotiatorii sunt negotiatori! Nu-ti iérta nici unu banu din detoria tati, vei vedé. Eu sa me ducu la negotiatoriulu de paine, sa me dechiaru sclava sa pena la mórte, si-i ceru numai paine si apa si sa platescu detoria cu lucrulu meu.“

Facandu amendóue assemine planuri se liniscira incetu, incetu. Dara in fine si elle si recunoscuroa desiertationea sperantiéloru lor. Apoi Genni zisse: „Pentru ce atatea planuri fara fructu. É sa asteptamu respunsulu Dlui Withil. De va voi sa fia crúntu, fia in pace. Si in prinsóre é Dzey. Du-te, tata, du-te la inchisóre. Póte ca acolo vei fi mai ferice de cat in miseria vietii nóstre de acumu. Du-te tata, ca nu esci culpabil. N'ai de ce sa te rosinezi; noi intramu serve si cu salariulu nostru iti procuramu tóte comoditatile. Afára de acést'a nu-mi é rosine nici a cersi. Cersirea pentru unu parinte é unu ce santu si frumosu. Candu si candu venimu de te visitamu. Lassa ca te cautamu noi bine, de ce sa ne mai tememu?“

„Bine zici, Genni, respunse Polli. Cui ii é téma, acella nu crede in Dzey. Eu nu me temu de locu. Me voiu bucura mai virtosu, pre catu voiu puté, lipsita de tené si de tata.“

Asia vorbe-mi inaltia anima. Domnulu Fleetman avú dreptaté sa-mi zica candu pleca de la noi, ca am doi augeri ai Domnului langa mene.

In dia'a de Santa-Silvestru.

(Ajunulu anului nou.)

Annulu s'au incheiétu. Gratia cerului, acést'a au fostu, afóra de óre-cari furtuni, unu annu esceliúte, plinu de bucurii! Adesse, in adeveru; abea avumu cu ce ne satura pántecele — inse totu ne saturaramu. Pre longa unu miseru salariu se insocira adesse mari afflictioni; inse si afflictionile addussera bucuriile lor. Acumu, in adeveru, abea mai am atata stare, catu se mai incurcu vietia mea si a copiiloru ver-o jumetate de annu; inse cati

ómeni n'au nici ata'a, nici sciu ce voru manca mane! Postulu, ce e dreptu, mi-lu perdui; — remassei in zillele betrane fóra officiu, fóra pané; — e cu potintia, ca in annulu venitoriu se intru in inchisória, despartitu de dulcéle melle fie. Inse Genni are dreptu: Óre nu si in inchisória e Dzey?

O consciintia curata si in zidu e ca in paradisu; unu suffletu reu si in ceru se teme de diavulu. Lauda Domnului, eu sunt ferice!

Cine n'are necessetati, e avutu. O consciintia curata e mai pretiósá ca onórea si stima lumei. Candu cineva póte specta ceea ce ómenii numescu rosine si onóre cu indiferentia, chiaru atunci e in adeveru onorabil. Cine póte dispretia lumea, e fiulu cerului. Din zi in zi precepu mai bine Evangeliulu lui Christu, si acést'a de candu-lu citescu in scólla necasului. Invetiati din Oxford si Cambridge comentéza numai litera, spiritulu nu. Cea mai buna splicatória a evangeliului e natura.

Cu asté contemplationi incheiu azi annulu.

Tare me bucura, ca portai estu Ziariu de cati-va anni incóce. Ar fi bine ca totu omulu se faca assemine. (!) Din sine iusú invétia omulu mai multu, ca din celle mai dócte carti. Daca cineva se depinge pre tóta ziua semmandusi regulatu cugetele si simtiationile momentului, atunci la finea anului véde, cate fecie are. Omulu din óra in óra nu mai e acell'asi. Cine zice ca se connósce, nu-mai in momentulu acell'a nu minte, pentru ca atunci se simte. Pucini sciu, ce au fostu eri; multu mai pucini sciu ce voru fi mane.

Unu Ziariu si pentru acést'a e bunu, ca castiga omulu mai tare incredere in Dzey si in provedintia. Tóta istoria universale nu te invétia cu atata viuitione acea-a, ce te invétia istoria simtiaminteloru, judecatiloru si cugetariloru unui singuru omu in douesprezece luni.

Si in acestu annu am aflatu confirmatu adeveratu assiomei de sperimentu, care suna: O nefericire arare ori vine singura; — éra candu rellele au ajunsu culmea, apoi de nou incepu óre placute. Eu, afóra de primele momente, atunci-su in adeveru mai contentu, candu-mi merge mai aspru; caci deja incepu a me bucura de imbunarea ce va urma, fia catu de usióra, si rizu, ca nimica nu me póte attaca. Dincontra, candu tóte mi ambla pre voia, me intristeziu, me temu si nu me dau bucuriei cu tóta anima, pentru ca-mi lipsece increderea in binole de facia. Cellu

mai simțibil reu e acella, care te ajunge pre ne-asteptatu. Si asta e adeveru, ca reulu in departare pare mai infricosiatu de cumu e candu ne au ajunsu. Norii furtunosi nu-su asia negri deasupra noastră, cumu se vedu la orizonte.

Miam facutu datena in tôte casurile rélle se cugetu cu iutiella de fulgeru: care ar fi pentru mine celle mai rélle urmari din fia-care? — Apoi asteptu cea mai aspra, si, me credeti, raru mi se intempla chiaru acea-a.

Inca unu lucru bunu. Une ori me jocu cu sperantiele, nu le lassu inse ca elle se se jôce cu mine. Asia tiepu sperantiele in frenu, cugetandu cata de raru-mi partinesce fortuna (noroculu). Atunci tôte amagirile se retragu, cumu s'ar rosina de mine. Vai de acell'a, care e jucaria sperantieloru sêlle! ellu ambla potignindu-se dupo minciunôsa lucrôre a comoriloru, peno cade in precipisse.

In ziua de annulu nou 1765. Demanetia.

O intemplare miraver-a si trista cu inceputulu annului. Istoria urmêza.

La 6 ôre dimanetia, pre candu jaceam inca in patu reflectandu assupra predicei melle de azi, auzii batendu in usia dinafôra. Polli esise in Cucna. Ea sari afôra spre a deschide si se véda cine e, visite asia timpurii nu ni se intempla nici o data. Dechizindu usia o persôna barbatésca i stette inante cu o scatulla mare in bracie, ce i o dede, fiindu inca abea in murgulu zillei, cu aste vorbe: „Domnulu — (numele nu-lu precepu Polli) tramite Domnului Vicariu asta scatulla si la rôga se aiba cura buna de ce e in dinsa.“

Polli luà cu nespusa bucuria scatulla. Aduca-toriulu ei se departà indata. Copilla batu incet-sioru la usia mea, spre a afla de m'am scullatu. La respunsulu mea intru si cu buna ziua postindu-mi si annu ferice-mi zisse rizendu: „Vezi, tatutie, ca visulu meu fu propheticu! Ecce-ti mitra episcopale!“ Indata apoi istorisa in ce modu capeta darulu de annulu nou. Me camu superai caci uitasse numele patronului sau binefactoriului neconoscutu.

Pena ce Polli essi se aduca lumina si se scolle pre Genni, eu me redicai din patu si me imbracai. Ce se me laudu indesertu; ardeam de curiositate. Caci pena estimpu betulu vicariu din Krakelade capetasse daruri de annulu nou atatu de rare catu si de neusemnate. Presuppuneam, cum ca dôra Arendariulu Hurif, a carui favôre castigassemu de

currendu mi tramisse acea scatulla cu nescari-va placinte, si me miram de attentionea lui a mi o tramite de peno in ziua. Esindu in salla Genni si Polli era longa mésa pre care sta scatulla bine sigillata, provezuta cu adresa mea de o marime extraordenaria, cumu nu mai vezussemu de acea specia. O redicai si mi se parú fôrte grea. La coperisui era taiate doue gauri rotunde.

Cu ajutoriulu Genniei o deschiseci cu attentione multu, pentru ca mi se recomandasse acestu lucru. Antaiu desvelii unu intiollu suptire albu, si vezi minune! in ea se afla unu copillutiu micu, ca de 6—8 Septemani dormindu, infasiatu in cellu mai sinu giulgiu cu fasia de metasse colôre de rôsa. Capusiorulu i repausa pre o perinutia de metasse albastra si era coperitu cu o coperta frumusea. Coperta si caitiôra era decorate cu cea mai pretiosa retia de Brabante.

Cateva minute stettemu cu totii ammutiti. Intr'acestea Polli rupse tacerea printr'unu risu nebnatecu si striga: „Ce se facemu cu acestu pruncu? Ecce o bizarra mitra episcopale!“ Genni attinse usiorellu cu versulu degetului buzelle micutiului addormitu si zisse cu tonu compatimitoriu: „Mesera fiintia, n'ai mama, sau nu ti e datu se aibi? — Dumnezeule! se se lapede o fiintia asia de amabile si fôra ajutoriu! — si vezi, tata, vezi Polli, cu catu repausu si cata incredere dorme; nu se intristêza de nefericirea sea, ca cumu ar sci, ca se afla in mana lui Dzeu! Dormi, mesera, paresita fiintia! Pôte ca parintii ti-su pré-nobili, pôte pré-ferici, spre a-si turbura fericirea prin presintia tea. Dormi, dormi! noi nu te vomu respinge. Bunu locu ai aflatu. Eu iti voiu fi muma.“

Vorbindu asia Genni, done piccaturi de lacrimi-i cazura din ochi. Eu imbracisai pre pia si compatemitoria copilla zicandu-i: Fii-i mama, Genni, fii-i; pruncii masteri ai intemplarei cu cei masteri ai naturei s'au intelnitu — Dzeu ne cêrca credintia — ba nu — nu ni-o cêrca; ni-o reconôsce. — De aceea ni se adusse estu copilla lapedatu. E dreptu, ca nu scimu cu ce se ne incurcamu este mai de apprope zille; inse scie acella, care ne facù parenti acestui orfanu.“

Asia in scurtu timpu ne resolomu. Copillulu dormi in pace. Intr'aceste-a ne spargeamu capulu cu presuppotioni assupra parentiloru sci, pre cari fôra indoiutia i vomu fi conoscundu, de ôra ce in adresa scatullei, era numele meu chiaru scrissu.

Polli nu ne potù spune mai multu despre aducatoriulu ei de catu alassesmu, si acésta ne desola de ajunsu. Pre candu copillulu dormia înca si eu imi recitam predeca de annulu nou despre poterea eternei provedentie, fiiele melle consultara cumu se tiema pre miculu veneticu. Polli se buccura copillaresce; Genni se pare a fi fôrte uimita. In catu pentru mine, mi se parù, ca cu inceputulu annului non intru in epoca minuniloru, si — fia superstitione, sau altu-ceva — cà cumu copillutiulu mi ar fi tramissu ami fi in timpu de lipse dreptu augeru apperatoriu. Nu pociu spune, catu de usioru resufflamu, catu de bine mi era simtirile.

In acea-âsi zi sér'a.

Fôrte esastu si ostenitu de santulu laboru allu zillei venii acasa. Fussem constrinsu pre unu drumu cu totulu stricatu a peregrina la sate pedestru. Insa dreptu desdaunare pentru acést'â me delectara la ajungerea a casa multe stiri placute, buccuria fiiloru melle, casutia placuta. Méssa mi era pusa si pre dinsa o butellia de vinu bunu. Era daru de annulu nou de la unu amicu neconoscutu.

Mai antaiu me delecta vederea frumosului copillu in braciele Genni-ei. Polli mi arreta frumósele scutecelle alle copillului, o duzina de fasióre, gratiésele caitióre si manecutie, care se allassera in scatulla, apoi unu pacu de bani cu adresa mea, care fusse la picioarele copillului.

Curiosu de a afla ceva despre originea micului nostru necunoscutu, deschissei paculu. Intr' insulu se afla unu rotulu de dónedeci de guine si o epitola in aceste vorbe :

„Cu totulu incredintiati in pictatea si umanitatea Reverentiei telle, nesce parinti nefericiti ti incredu pretiosulu loru copillu spre cura, credindu ca nu'lu vei respinge. Candu ne va fi iertatu, a ne descoperi Domniei telle, ne vomu arreta reconoscintia. Celle ce vei face pentru copillulu nostru le vomu specta din departare cu placuta attentione. — Copillulu nostru se chiama Alfred, fiindu botesatu. Pentru unu patrariu de annu amu tramissu banii. Din trei in trei luni vomu transmite totu cate atati-â. Fii copilului ca unu parinte. Lu-recommendamu teneretiei nobilei Domniei telle fia Genni.“ Dupo ce lessei epistola Polli sari suau de buccuria si striga: „Écea implinirea visului mieu!“ Dummedieule, ce ferici ne facumu de o data! Eh bine, romai sanatosu miseru postu vicariatu! —

Deara totu nu se cuvine so me buccuru atatu-a. In scrissória ar fi potutu fi memoria si de amabilea nostra Polli.

Mai lessemu epistola pena de diece ori pôte. Nu ne incredeamu Ochiloru, vediendu atati bani pre méssa. Ce daru de annulu nou! De o data scapai de celle mai grelle grigi pre venitoriu, insa ince modu strainu, nepriceputu! In disiertu luai in revista pre toti omenii mie cunoscuti, spre a afla ver-unulu care prin stare sau nascere ar putea fi constrinsu sasi ascunda essistentia copilului seu, sau care ar fi in stare sa remmerédie unu servitiu de charitate chrestina asia de frumosu. Si acumu inca-mi batu Capulu cu acésta. Nu affu pre nimeni. Si totusi sunt bine cunoscutu cu si ai mei de acci Parinti. Mirabile-su callile provedintiei!

Estrasu protocolariu din hotaririle adunarei Saboruicesci ale vicariatului Hatiegu gr. ct. in 25. Aug. 1852 tinute.

II. Despre Scóle.

Fiindca in totu vicariatulu Hatiegului astadi nu se afla nici o scóla romanéscá, asié se hotarésece :

1. Ca Preotii in trei Dumineci dupolalta se invétia pre poporu despre lipsa si folosulu scoleloru. *)

2. Ca in Dumineca cea mai de aprópe parochulu se adune poporulu, si pana cand se va redica scóla se'l indatoreza a castiga o casa in satu, carea se fie in locu de scóla, si pe stapanulu aceia selu scuteasca de poverile satului.

3. Se indatóresece poporulu ca sesi castige unu dascalu harnicu, si pana candu li se va regula plata de la Imperatia se aiba plata de la totu fumulu una mertia de bucate, si una incarcatura de lémne unde se pôte.

4. Toti pruncii parte barbateasca si femeiasca de la 6 pana la 12 anni inclusive se strimtorescu a mérge la scóla.

5. Cursulu scolasticu se incepe cu 1. Noemb. si se inchide la San-Georgyu.

6. Parintii suntu datori a cumpara Abecedare prunciloru sei, iara pentru cei seraci se vesteasca parochulu in Biserica collecta de mila, si de la cei avuti prin crisnici se o si culeaga.

7. Parochulu se descépte pre comunitate, ca unde este locu de obsce indemanatu in satu, fara intardiére sel insemnédie locu de scóla. si unde se poate in satu, unde nu, si langa satu se se insemnéza unu locu de gradina pentru scóla de pomi.

8. In care comunitate e slobodu crismuitulu acést'a pe óre cateva luni se se dé in arenda pentru redicarea si sustinerea scolei. Str. de S. M.

*) Bine ar fi ca celu puoinu unear' in róta Dun'a o data sa se invétia poporulu si despre lipsete ce le are, si cu reconoscintia si cu aprecie.

М I X Ѫ Л.

О тръсъръ дін реселъла азѣ
Стефан чел Маре

къ

Матеѣ Корвін Рецеле Българіеі.

Драмъ оригиналь дн треѣ Акте, композъ де Днъа Николаѣ
Істрате. Ан. 1850. Дн Іашѣ. *)

ЛѢПТА.

Персонаеле Актълазі ал П.

Никлас Банѣі, Іанъшѣ де Дародѣ шѣ Стефан Баторѣ,
Ценералѣ азѣ Матеѣ Корвін. Берендел, Претидент тронълазі
Молдовѣ. Шолтъзъла. Викторіеа. Телѣа. Глігорча.
Міхъла Діна.

Prizonierѣ de амбе секеле, Солдаці знгсрѣ, знѣ Пауѣ
де кърте, Торчьерѣ, Плъіамѣ, Армателе азѣ Стефан чел
Маре.

(Да днкіереа актълазі Стефан чел Маре, Хатманъа Шьндраа шѣ
азте кнѣгенѣ се вѣд кълърѣ дн мѣшкълъ резелълазі.)

(Сченеле се петрек дпоаптеа де ла 14—15. Декемврие 1467,
дн пѣада тѣргълѣ Баѣа, дн каре даѣ маѣ мѣлге злѣдѣ; дн
дрепанта prizonierѣ de амбе секеле дн гесѣдѣ дн зна дѣндре
злѣдѣ сѣв паза сѣнтѣделор редешѣ, дн асѣлпа днтрареа знѣ
тѣрп прѣвѣгер де доѣ хсарѣ; ла колдъа тѣргълѣ дн жѣръл знѣ
фок гръле де катане дорн дн фелѣрѣте позѣціѣ; дн фвнд ла о
парте о късѣдъ проастъ дн каре знгсрѣ се днвлъзек ла вѣзтѣрп
шѣ се вѣд неконтенѣ стрѣвзрѣдѣсс не пѣадъ, трекнд счѣна
днкзрѣтезш атедѣдѣ сѣаѣ къзанд; знде шѣ знде се вѣд рѣзъмате
де зѣдѣрѣ сѣагърѣте редѣзѣлѣ, шѣ гръмъзѣ, гръмъзѣ де арме.)

А К Т Ѫ Л П.

С ч е н а І.

PRIZONIERѢ, дндре каре ГЛІГОРЧА шѣ ВИКТОРИЕА, САН-
ТИНЕЛЕЕ (стрѣгъ парола прѣвѣгерѣ).

Дп тѣлѣа Prizonierѣ

Де-акъм снеранца поастгръ се стѣнѣ къ ровѣа,
Фетеѣ шѣ прѣнчѣ къ тодіѣ дн цара Бѣвзреаскъ
Днвѣшѣ днвр'очетате, мѣнѣдѣ де-ачептѣ тѣранѣ,
Departе de Moldova, departе vom перѣ.

Алдоіле Prizonierѣ.

Аѣ фост де къвѣндъ сѣ не скъпѣм ла мѣнѣте,
Дндатъ към порѣссе де-аѣче Нѣркълъавъла
Ла тавѣра Сѣзчевѣ къ сѣагъла де арканѣ;
Кълчѣ тѣргълъ не рѣмасъ лѣнсѣг де адѣктор
Шѣ пѣмаѣ авѣ чѣне вѣрѣжамѣ шѣ алънде.

Глігорча.

Ам фѣ скъпат пре лесне де нѣ кредеам дн реде
Кълчѣ мѣлат маѣ врав, маѣ дндрѣа, маѣ рѣвѣл шѣ ероѣ,
Де кът сѣ се аватъ днн кале ла зн тѣргъ,
Нѣстѣѣ, денъгѣрѣ къ тотъла: де оастре шѣ де арме.

Дп тѣлѣа Prizonierѣ.

Адъчевѣдѣ амѣнѣте къ еѣ в'ам снѣс адеце
Де знгсрѣ къ сѣнѣг фоарте вѣкленѣ, амѣдѣгорѣ.

Шѣ токмаѣ де ачѣеа днпрѣн'аѣ трѣвѣт,
Сѣ денъгѣртъм тот тѣргълъ, снѣре мѣнѣте сѣ не традем,
Пълънчѣ, пълънчѣ сѣ пѣвѣм дн дреантѣ маѣ дн стѣлпа,
Кълм ам афлат не реде днн Роман к'аѣ порѣт,
Кълчѣ знгсрѣі аѣ нѣзѣмъ, аѣ зрѣ пре ромѣнѣ!
Шѣ шѣгѣм че пат аѣ поштрѣ кънд аѣ непорочѣреа,
Сѣ казъ вре одатъ ла дѣнѣшѣ дн рѣвіе.

Алдоіле Prizonierѣ.

Ама сѣферѣ шѣ фращѣі de дѣнколо де мѣндѣ,
Дн лок ка нѣште оастѣнѣ венѣдѣ дндре ромѣнѣ
Сѣ аѣвъ знгсрѣтеа о драгосте снѣре дѣнѣшѣ,
Днн контра пѣл' ла знѣла хрѣлескъ днсѣфлет зрѣ,
Прекъм хрѣлескъ мѣндѣрѣа къ тотъла сѣнгълар,
Дн неатъла ачѣсг фоарте фълос шѣ егоїст:
Де-ачѣеа трѣвѣт'аѣ сѣ не скъпѣм ла мѣнѣте,
Сѣ н'ашѣнтѣмъ с'ажънѣгъ вѣрѣжамѣ шѣ пѣл' ла поѣ.

Дп тѣлѣа Prizonierѣ.

Шѣ маѣ алес кънд Баѣеа ера фѣр де арканѣ,
Шѣ кънд шѣгѣам къ тодіѣ къ рецеле'ѣ вѣтеаз.

Викторіеа.

Дар астаѣ вѣтежіе, шѣ нѣ е мѣкнѣраре
Днн партеа знѣ реде, ка Матеанѣ Корвінъла?
Сѣ шѣ нѣвѣ тоатъ сѣла сѣ вѣрѣаскъ ел:
Нѣште вѣтрѣнѣ де вѣрѣстѣ, нѣште фетеѣ ка поѣ,
Шѣ нѣште прѣнчѣ де дѣнѣ?

Алдоіле Prizonierѣ. Ама е четъдѣао!

Днсе, се шѣте вѣне къ'нѣмѣте пре адеце
Ла чѣѣ маѣ мѣкнѣрареа сѣ еартъ маѣ знор,
Де кът прекъм сѣ еартъ ла чѣѣ че сѣнѣг маѣ мѣчѣ.

Викторіеа.

Се еартъ де къргѣнѣі dedaдѣ ка сѣ мѣнѣдѣаскъ,
Dedaдѣ дн сѣлгѣрѣе, денѣрѣнѣшѣ ла лѣнгъшѣре,
Сѣ нѣшѣле, сѣ коръмѣнѣ не-аѣ лор стѣлѣнѣгорѣ;
Кълчѣ аст фелѣѣ е талантъла, ла чѣѣ фѣр де талантъ.

Глігорча.

Кълнд чѣнева дрѣгълъдъ адѣнѣде а фѣ маре,
Грѣшалеле с'аконѣ'р де-а славеѣ стрѣлѣчѣре;
Дншор с'акънд де нѣвлѣк, знор се мѣсѣзекъ,
Сѣв ферѣмѣкълъ, сѣв лѣстрѣла знѣ денъгѣрт ресѣлѣдъ.
Шѣ грѣз се нѣгъ къноашѣте де глоателе перѣоаве;
Кълчѣ глоателе ка глоате, сѣнѣг тот деазна оарѣе.

Викторіеа.

Ох! глоателе тѣтълъкъ, де глоате нѣдѣ ворѣескъ,
Кълнд шѣгѣ къ орѣ че фанте сѣ жѣдѣкъ не дос,
Кълнд вѣнеле сѣ креде де рѣла чел маѣ маре,
Шѣ рѣла днн нѣгрѣвѣ ка вѣне сѣ прѣвѣнѣте,
Кълнд алъла лѣ се паре къѣ перѣгъ 'н онѣ лор,
Шѣ перѣгълъ лѣ се паре кърат стрѣлѣчѣторѣі
Ка сѣареле 'н тѣрѣе; към д'аш нѣрѣвѣ тѣтълъкъ
Де-ачѣле монѣсѣрѣі оарѣе шѣ вѣнѣнѣк рѣтѣчѣте?

*) Актълазі прѣмъса сѣ імѣгрълѣшѣ дн Нр. 51—2 ан. трѣвѣт 1852.

Алдоиле Призоніеріѣ.

Тързіѣ глоателе мѣ паре вор днчета де-а фї
Тот оарбе кѣм сѣнт еле.

Глігорча. Аша превѣд ми еѣ.
(Ба згомот с'азде дн крѣштѣ.)

Днтѣѣл Прізоніеріѣ.

Кѣ вѣтъ не 'прржіре катанеле съ 'нвѣтъ.
Се vede к'алор реце, де Стефан нічї гжиденте.

Днтѣѣл Прізоніеріѣ.

Се вїзбе 'н тѣлїме ми 'н ероїстѣл сеѣ.

Алдоиле Прізоніеріѣ.

Аѣ околїт тот тѣргѣл кѣ стражѣ де останаї,
Ка нѣ кѣтѣвѣ аї поштрї съ скане ла Сѣчоаѣ,
Сѣ дѣкъ вре о шїре лѣ Шѣндреа ми Домніет.

Глігорча.

Стрѣжѣрїї съ трїаскѣ, кѣчї шїреѣ с'аѣ трїміс,
Шї тревѣе съ фїе ла тѣвѣрѣ акѣм.

Днтѣѣл Прізоніеріѣ.

Пренѣн кѣ поате-акѣтѣ, аркашїї сѣнт апроане,
Шї Стефан кѣ лѣчїтерїї, сеїменїї ми нѣвенїї.

Глігорча. Шї еѣ пренѣн тот астфелїѣ.

Прізоніерїї. Аша пренѣнем тоцї.

Алдоиле Прізоніеріѣ.

Аштенѣт дн тот мїнѣтѣл ал вѣчїтѣлѣвї сѣнет,
Ашї паре кѣ пре Шѣндреа л'азз кѣм комѣндеазѣ.

Днтѣѣл Прізоніеріѣ.

Ашї паре кѣ пре Стефан дн вѣд кѣм нѣвѣлеште

Антоктаї ка шї дѣл де фѣрїе кѣпрїне,

Ан токтаї ка зн трѣснет че фѣлѣерѣ дн порї,

Антоктаї ка зн ценїѣ венїт дн алге рецїї.

Вїкторїеа.

Шї мїе ми се паре к'азд, кѣ вѣз не Міхѣл

Анквїцїврѣнд врѣжтѣнїї кѣ чете де воїнїчї,

Шї тѣргѣл кѣ съ 'нчїнѣ де-аї поштрї днпрецїзр,

Прекѣт черїѣл адеце де-зн кѣрѣвѣѣ се'нчїнѣ,

Прекѣт есте нѣтѣнтѣл днчїне де океане,

Прекѣт кѣте одатѣ дн лѣнеле фѣрвїндї

Прївїт лѣна днчїнеѣ, де-зн тѣндрѣ дѣркѣлан.

Глігорча.

Атар ми ваї де знѣрї деї вор аѣла аї поштрї

Ан стареѣ лор де фадѣ, тѣрѣвѣцї де вѣзтѣрѣ,

Кѣ тоатѣ вїтежїеѣ, кѣ тот цѣтѣрѣл лор

Нїчї знѣл нѣ рѣтѣне!

Тоцї Прізоніерїї. С'ажѣте Дѣмнезеѣ!

Днтѣѣл Прізоніеріѣ.

Ашчет съ нѣ в'аздѣ катанеле де пазѣ.

Алдоиле Прізоніеріѣ.

Еѣ кред, кѣм кѣ шї Міхѣл кѣм аѣ скѣпат дндатѣ

Ва фї свѣрат де-адрентѣл ла тѣвѣрѣ, днтѣе,

Кѣм своарѣ о сѣѣеатѣ дн арѣл днкордат.

Днтѣѣл Прізоніеріѣ.

Де-ачеаста нічї днкане с'авем пр'о дндоеалѣ,

Вїкторїеа.

Кѣнд Домнѣл че дн лѣнѣтѣ л'аѣ днтѣрїт атѣтѣ,

Сѣ'нфрѣнте нѣтеронїї врѣжтѣнїї че'л околѣѣ,

Сѣ треакѣ нїнѣре дѣннїї ка вѣлтѣрѣл дн звор.

Кѣнд Зеѣл ачест паре л'а фї крѣдат тот аст фелїѣ,

Л'а фї зѣврїт днн черїзрї съ скане фѣрѣ рѣне,

Сѣ поатѣ іар дн лѣнѣтѣ, тѣчѣка днвѣртї;

Атѣнчї еѣ де ла Міхѣл скѣпарѣ днї аштенѣт;

Атѣнчї ми вої кѣ тоцїї с'аведї дн ел нѣдежде;

Кѣчї мѣлѣт поате съ факѣ, воїнѣцѣ чїне аре.

Глігорча.

Се поате, се пре поате, дар есте де мїрат

Де знде съ се вѣзѣ ла ел аша кѣрѣж.

Бѣят фѣрѣ 'нчерѣаре, зн жѣне кѣ сѣїеалѣ,

Сѣ'нфрѣнте, съ рѣзѣватѣ нѣрегеле де знѣрї,

Сѣ скане дн нѣтере дннѣре атѣтѣа нншї,

Антоктаї кѣм одатѣ, скѣна шї фѣрѣцїї тѣї.

Вїкторїеа.

Еѣ 'лам шїтїт нѣрїнте кѣ аре сѣфлет паре.

Аї тревѣеѣ прїлежѣл с'арѣте чїне есте.

Глігорча.

Нѣтеѣл днѣѣ днрѣгѣцѣ съ те-атѣѣенѣтї знор.

Аторѣл свѣн поедїї: к'аѣ фост ми есте орѣѣ,

К'адеце се дншалѣ ачѣї че се днкїнѣ

Ачестѣї прѣнк свѣрдатїк шї фѣарте нестаторнїк.

Вїкторїеа.

Сѣ снѣе че ле плаче стннїгїїї де поедїї,

Шї креазѣ тоатѣ лѣтѣа дн вїсѣрїле лор,

Дар, еѣ воїѣ кредѣ нѣтѣл а нїнѣтї днктаре,

Кѣчї нїнїїле поастрѣ дн вѣчї нѣ не дншалѣ;

Пенѣрѣ кѣ отѣл аре пресїнтїтѣнѣт аскѣне,

Шачел че'л кѣлїнеазѣ, нѣ'л чїне адопмїт,

Преведе тот деазна шї вїнеѣл шї рѣл.

Днтѣѣл Прізоніеріѣ

Тѣчере! еатѣ нїаѣа де торчїї лѣтїнеазѣ,

Шї нарѣкѣ кѣнїтанїї де знѣрїї вїн аїче.

(Прізоніерїї се рѣрѣгѣ дн зндѣ, сѣнтїнеїлїе не рѣнд стрїѣ
парѣла прївїгерїї.)

Счѣна II.

НИКЛАС БАНФИ, ІАНЪШ ДЕ ДАРОЦІ, БЕРЕНДЕЛ, ОСТАШІ.

(Дої торчїерїї лѣтїнеазѣ.)

Нїклас Банфї.

Шолѣзѣл шї нѣрѣгарїї се аѣл' аїчї дн тѣрн,

Анкїшї кѣм мерїтеазѣ асѣтїне мншїї.

Іанъш де Дароцї.

Дар есте кѣ нѣтїнѣцѣ съ нѣ скоатем о ворѣѣ,

О заре де ляминь съ нъ нѣтем дескоасе
 Дн интереса постръ, де ла нинте мошней?
 Никлас Банфи.

Свнт фоарте дндъръннчї Н'аратъ еї нїмїк.
 Іанън де Дароці.
 Се поате кїар еї днсънї, нїмїкъ съ нъ ште.
 Берендел.

Шолтззл днсъ ште, кьчї постял че окъпї
 Дл фаче съ квоаскъ де съ днакъ тодї,
 Шї дара, шї онтенї къ Стефан ла гвнерн,
 Шї че гьтїре есте дн тавъра Свечеї.
 Никлас Банфи.

Шолтззл нъ воеште нїмїкъ съ не-арате.
 Іанън де Дароці. Къ азр съл коръннем.
 Никлас Банфи. Къ азр ам черкат.
 Мошнейзл днсъ аре зн сфолет днпетрїт,
 Дшї вате жок де мїне, къ зн дїсїред с'аратъ.
 Берендел.

Къ днсъла нъ фачї тревъ къ азр шї тотеле,
 Кьчї шгїдї къ Молдовенї свнт нъзре пьжнїї,
 Шї нъ се вжнд ла нїме не ванї шї цврънїї.
 Нъ аз черкат зьдарнїк адеце орї аї вошгрі,
 Нъ аз черкат задарнїк шї Лешїї шї кїар Търчїї
 Съї кшцере къ азр, съї поатъ нїгзї.
 Никлас Банфи.

Аша! дар че тїжлоаче ера ка съ черкъм?
 Берендел.

Къ рекл, кь'нгозїреа маї лесне пьтедї скоате
 Секрегзл днтр'зн сфолет днцъленїт ка пеатра.
 Амерїнцидї къ моарте не амвїї лзї неподї.
 Никлас Банфи.

Ешгї фоарте гївач фрате! ешгї вреднїк а дошнї.
 Берендел. Нъ мерїт комулїменте.
 Дароці. Ачестаї адевързл.
 Никлас Банфи.

Преа падгъа постръ реце воїеште дн персоанъ,
 Съ черчетеза, днсънї не-ачест Шолтззл пьтънг.
 Дароці.

Дналта са тьрїре не зн прїзонїерїз?
 Берендел.

О! рецеле проїентзл маз апроват дндатъ.
 Дароці.

Дар дакъ шї лзї днсънї ва кьтеза Шолтззл
 Съ нзї тьртърїаскъ кьратзл адевър,
 Шї ворбе тьнїкьтоаре съ маї ростеаскъ еар?
 Никлас Банфи.

Атзчї ва перде канзл аїчї дн пеаца аста,
 Прївїнд днтьз сьършїтзл неподїлор че аре.
 Осташї! дескїденї зша шї скоатедїла дїн тьрн!
 (Оштенї шї зн торчїерїз днтръ дн тьрн.)

Дароці.

Ачесте'с церемонїї дешьрге, де прїсос,
 Аз нъ авем пої оасте десгзл де нштероасъ?
 Маї поате оаре Стефан съ не днсъфле фрїкъ,
 Къ зече мїї де оамїнї фрїконї шї овосїдї?
 Кьнд пої авем аїче ла патрззечї де мїї,
 Воїнїчї, аленї ка зькл, дн старе съ днвїонъ
 Шшор днтр'о клїнеалъ армателе лзї Стефан?
 Ної ам фелїз де пьтернїчї врьжмашї ам вїрзїт.

Никлас Банфи.

Дар Стефан дї врьжмашл ачел маї шгззбц.

С ч е н а Ш.

ЧЕї МАї DE NAINTE, ШОЛТЗЗЛ, зрмат де ОНТЕНІ

Никлас Банфи.

Маї нїнеї ла'нїсоаре де кьт дн лїбергате?

Шолтззл.

Асьмїне 'нтреваре, рьсззне нъ мерїтеазъ.

Берендел.

Се веде кьм къ тотзшї те афї рьгьчїт?

Шолтззл.

Аша вьд рьгьчїдїї не чеї че нъ'с ка еї.

Берендел. Сзмедъ ешгї ла рьснззсврї.

Шолтззл. Нъ шгїз чеї лнзшїреа.

Никлас Банфи.

Аскзлтъмъ Шолтззе, кїар рецеле те чере
 Съдї факъ днтреваре дн знїле прївїндї.
 Де-ачеца съдї іеї сама а снзне тог че шгїї.
 Аснзне адевързл, нїмїк а нъ аскзнде,
 Шї норвїле съдї фїе къ тогзл тьсърате,
 Ка нъ кьтва къ канзл грешала съ пьтештї.

Шолтззл.

Шї че пьдъждзеште съ афле оаре ел?

Берендел.

Де есте кьм снзн адїї къ дара нъ маї поате
 Съ сьфере не Стефан ла скзвзл Домнїеї,
 Къ тодї дореск съ скане де тїранїеа лзї.

Никлас Банфи.

Ної шгїм къ Молдовенїї нїчї де ла Домнїї лор
 Нъ сьфєр деспотїсгзл, нъ сьфєр тїранїеа.
 Шї Стефан каре 'нфантъ дї зн деспот де фьрате,
 Нъ поате вїне 'н даръ съ фїе прїївїт.

Шолтззл.

Де-ар фї дн дара поасгръ тог асг фелїз де деспотї
 Де-ар фї домнїї Молдовеї тог асг фелїз ка мї Стефан,
 Съ аїзъ ка шї днсъла дьрере пенгър даръ,
 Съ аїзъ ка шї днсъла зн сфолет шьрїгеска;
 Атзчї зрмашїї поштрї фєрїче вор тьрї.

Нікас Банфі.

Се'мі снзі такар Шолтзе ка че ншър де оасте,
Се афл концентратъ дн тавра Свчевеі?

Шолтззл.

Атжта кятъ поате съ'ншигъ пре връжташі.
Іанш де Дароді.

Те'ншл де пштрелі дикъ асеміне пшрері.

Шолтззл.

Ез вред дін днпротівъ къ алці се дншалъ.

Берендел.

Дін ворвеле ачесте се поате днцълеце,
Къ кзедці кш къ Стефан ва фі дншнкторіѳ.

Шолтззл.

Аша днті наре міе, аша пдъждеск.

Нікас Банфі.

Ндездеа дн фіреаскъ ла оаміні дін лше,
Дар десе орі дншалъ.

Шолтззл. Аша 'мі наре міе,
Тот аст феліѳ въ пот зіче міе ез къ в'ншлаци.

Нікас Банфі.

Канд фантаі днплатігъ пш'кан дншл'лчнші,
Къчі іатъ дара воастръ де ноі есте кшрнскъ;
Ш'ншнторіѳ Молдова се штіі къ пз рътжне
Еснзсъ днжтмлрелі аша прекшм аѳ пост,
Дн старе с'окшрнзъ орі каре дін вечнші.
Де-акшм съв счентрл постръ де реце атрнать,
Молдова тот деазна ва фі дн сігзранцъ
Де тоці респектншгъ съв тронл вшгзреск.

Іанш де Дароді.

Ші воі къ тоці дншкнъ, феріче веді трѳ.

Шолтззл.

Дак'аді кшрнск ноі Баѳеа, зн тжргъ фъръ де арте
Въ наре тоатъ дара, къ аді снзс'о воѳ,
Въ наре къ пре Стефан де-акшма л'аді дншнскъ?

Дароді. Аша не наре ноѳ, аша пдъждшм.

Шолтззл.

Жълнд астъ оршре, в'ншрев дикъ зн лшрл.
Прімиведі де ла міне зн сшат де вштршнцъ?

Дароді.

Дін кшншндъ пшмаі мошнече съ ншді ешл.
Съ пз не снзі іар вісшрі, съ пшмаі ашзрегзі;
Съ штіі кшм къ Молдова дн даръ шгзреаскъ,
Ші аст феліѳ ва съ фіе пш ла сфършншл лшеі.

Шолтззл.

Къ тогзл дін протівъ, тждріеа воастръ кіар
М'дншлскъ а кrede къ с'авіде, кшржнд

Бгаріеа кззгъ съв о стрелнъ касъ,
Съв о стрелнъ кшртъ.

Іанш де Дароді. Еаді сама ла кшвінте!

Нікас Банфі.

Льсаділ с'ашрезе, съ креазъ п пълчпрі.

Дароді.

Дар тревзі кштръ реце съ'шл іае ел тшсшрі,
Де маі дореште дикъ съ фіе дншнелъ.

Нікас Банфі.

О! рецеле, сжтеціі орі канд дн недешенте
Ші тревзі съ'дї іеі сама а снзне адевър.
Къ фршнтеа штіігъ снзс міе преа плекат,
Де вреі съ ншді перзі канл, де вреі съ'дї канл
непоціі.

Шолтззл.

О черігле! непоціі, дар еі че въ грешіръ?

Нікас Банфі.

Воіешті ші тълшчре канд штіі къ поці сшпа.
Пре джшшті ші пре тіне кшн сігзрел кшжнтъ?

Шолтззл.

Кшнок къ дншрареа лш Дшмезеѳ е таре
Де сшфере къ зіле асеміне шннге. (Еп пак.)

Нажл.

Мшршеа са аштеантъ съ'і дшчеді кіар акшм,
Не-ачел каре фсесе Шолтззл дн ачест тжрг.

Нікас Банфі.

Дналта са поршккъ акшм се днплатнште,
Шолтззле, шршеазъ. Хотноці, лшці ашннге.

(Ва зрта.)

РЕКЪНОШТІНЦЪ.

Петръ комшнереа „Грашатіеі цертано-ро-
мане“ къ літере сшршзнне, прелшкратъ де Андреіѳ
Лівіѳ капелан кшстрескъ дн Сілесіа, акшм дн Мо-
равіа, а шневоитѳ Маіестатеа Са Днператшлъ, не
лшнгъ знш лшдшторіѳ, че ілѳ тршнске дн скрнскъ,
аі дърш ші 50 ф. т. к. дін каса Са пронпрі шпре
ажшторіе ла тіпшрншгъ. Мшншстрлѳ де ресвелѳ дикъ
лшдѳ сшршданіа Авкторшл ачелшш граматічі.

Андреіѳ Лівіѳ е ротшнъ зелосѳ ші елѳ фькъ
граматіка ачешта ла провокареа маі шлторѳ тем-
врш дін Статшлѳ Мшлітаріѳ, карі дореск а дншвда
літшва ротшнъ пшмаі дін пълчереа че о афл дн
сшрорітатеа ші ашншгатеа еі къ літшва італіанъ, ші
каріі дн тотѳ локлшл знде даі де дшшшті те дн-
фестеазъ ші ші батъ жокѳ де тоці сшршотеічі ші
ршсолатрш, каріі съ сшпшжнскъ ка съ пз съ днтро-
дшкъ літереле латне, чне пз кrede вшп ачі днпре церт-
мані, пшмаі съ ші точешскъ маі дншгшл зрекне. —і.